Vojenský historický ústav Praha dostane do sbírek cvičný letoun Aero L-39C Albatros Historie L-39 „Albatros“

2.9.2026 - | Vojenský historický ústav Praha

Cvičné letouny Aero L-39C „Albatros“ končí svou službu v českém vzdušném prostoru. Při posledním letu přistál jeden z letounů Centra leteckého výcviku státního podniku LOM PRAHA na 24. základně dopravního letectva v Praze-Kbelích a následně byl přetažen do Leteckého muzea Kbely, které se základnou bezprostředně sousedí. V následujících dnech se stane nejnovějším exponátem Leteckého muzea Kbely patřícího pod Vojenský historický ústav Praha.

Přistávací dráha 24. základny dopravního letectva v Praze-Kbelích byla posledním vojenským prostorem, na kterém služebně přistál jeden z trojice letounů Aero L-39C provozovaných Centrem leteckého výcviku LOM PRAHA s.p. Následně se jeden letoun tohoto typu stane nejnovějším exponátem Leteckého muzea Kbely, které spadá pod Vojenský historický ústav Praha. Na domovské letiště v Pardubicích se vrátily dva stroje. Symbolicky tak byla ukončena služba výcvikových „Albatrosů“ v českém vzdušném prostoru.

„Jsem velice rád, že pokračujeme v nastavené spolupráci s LOM PRAHA, s. p. a díky nadstandardním vztahům jsme získali cenný exponát do naší sbírky. Návštěvníci Leteckého muzea Kbely budou moct zblízka vidět stroj, na němž se učili létat vojenští piloti. Podle informací z CLV Pardubice to bylo více než sto výkonných letců Armády České republiky a několik desítek pilotů zahraničních vojenských letectev. V celém světě to byly podle informací výrobce – Aero Vodochody Aerospace-tisíce vojenských pilotů v desítkách zemí světa. Získáním tohoto exponátu doplňujeme sbírku vojenských letounů a určitě mu bude jeho umístění v areálu Stará Aerovka slušet,“ řekl při symbolickém převzetí klíčků od letadla ředitel Vojenského historického ústavu Praha, brigádní generál Aleš Knížek.

„My všichni v LOM PRAHA máme radost, že můžeme přispět dalším výcvikovým letounem do sbírky Vojenského historického ústavu a zajistit tak, aby nejen fanoušci letectví, ale i budoucí generace návštěvníků tohoto významného muzea viděli, na čem trénovali generace vojenských pilotů. Po úspěšné renovaci letadla TOM-8, které jsme letos předali na začátku 58. návštěvnické sezony do Leteckého muzea, je dnešní den dalším nezapomenutelným významným počinem ve společné spolupráci,“ prohlásil ředitel LOM PRAHA Jiří Protiva.

Čtěte také:

- Po 70 letech a 1 dni opět na letišti v Letňanech. Renovovaný exponát VZLÚ TOM-8 byl převezen do Staré Aerovky

V posledním srpnovém týdnu se piloti Tomáš Bruštík, Radoslav Matula a Ján Hromník se rozloučili s fanoušky letectví i místy, kam létali na Moravě. Ve čtvrtek 27. srpna 2026 prolétli nad Náměstí nad Oslavou, Brnem a Přerovem. Nad letištěm v Přerově jeden z pilotů předvedl i krátkou akrobacii.

CLV Pardubice udržuje některé exponáty VHÚ Praha

letuschopné a předvádí je ve vzduchu

Spolupráce obou institucí, které jsou zřizovány státem, není jen v oblasti předávání „vysloužilých“ strojů do sbírek VHÚ Praha k výstavním účelům. Vojenský historický ústav Praha zapůjčuje některé exponáty CLV Pardubice, které spadá pod LOM PRAHA, s. p., kde je mechanici a piloti udržují letuschopné. Tyto krásné staré stroje pak předvádí ve vzduchu nejen na akcích Vojenského historického ústavu Praha.

Podívejte se na tyto stroje zblízka. Mluvilo se o nich v seriálu PRIMA HISTRORIE:

- **LET- C11:**

- **Zlín Z-381 (OK-BSA):**

Posledním exponátem, který rozšířil sbírky VHÚ Praha byl slavný akrobatický speciál Zlín Z-526 AFS-V (OK-AFS). Do LOM PRAHA, s. p. byl zapůjčen do 30. června 2031. Více informací o loňské zápůjčce si můžete přečíst v tomto článku: VHÚ Praha a LOM PRAHA budou veřejně předvádět slavný akrobatický speciál Zlín Z-526 AFS-V

Historie L-39 „Albatros“

L-39 Albatros je legendární československý proudový cvičný letoun, který se stal nejpoužívanějším proudovým výcvikovým letounem na světě a jedním z nejúspěšnějších letounů československé konstrukce. Od svého prvního vzletu pomáhal připravovat tisíce vojenských pilotů v desítkách zemí světa.

První letový prototyp L-39 Albatros X02 **se vznesl 4. listopadu 1968** s továrním zkušebním pilotem Rudolfem Duchoněm za řízením. Za konstrukcí nového cvičného letounu stál tým vedený hlavním konstruktérem **Janem Vlčkem**, který dokázal spojit osvědčené konstrukční principy s řadou inovativních technických řešení.

L-39C představuje základní cvičnou verzi Albatrosu, určenou pro komplexní vojenský výcvik pilotů. Sériová výroba byla zahájena v roce 1971 a **první stroje této verze začalo československé vojenské letectvo přebírat v roce 1974**. Albatros se následně na dlouhá desetiletí stal neodmyslitelnou součástí výcviku československých vojenských pilotů.

Dvoumístná kabina je uspořádána tandemově, přičemž zadní sedadlo instruktora je vyvýšené a poskytuje mu velmi dobrý výhled a přehled o průběhu letu. Letoun je možné plnohodnotně pilotovat z obou míst a instruktor může ze zadní kabiny převzít řízení. Pro výcvikové úlohy je L-39C vybaven dvěma podkřídlovými závěsnými body s nosností 125 kg.

Jednou z hlavních předností Albatrosu byly jeho **výborné letové vlastnosti, snadná ovladatelnost, vysoká provozní spolehlivost a robustní konstrukce**. Letoun byl navržen také s ohledem na provoz v náročných podmínkách a z nezpevněných ploch. Tomu odpovídala konstrukční řešení, jako jsou vysoko umístěné vstupy vzduchu do motoru nebo zakryté podvozkové šachty.

Významnou technickou součástí L-39 bylo rovněž **vystřelovací sedadlo VS-1 BRI domácí konstrukce**, vyvinuté přímo pro tento letoun. Československo se díky jeho vývoji zařadilo mezi

pouhých pět zemí světa, které v té době zvládaly vývoj a sériovou výrobu vystřelovacích sedadel pro proudové letouny.

Po vzniku samostatné České republiky v roce 1993 převzala **Armáda České republiky 17 z tehdejších 25 letounů L-39C**. Albatrosy pokračovaly ve výcviku českých vojenských pilotů a část z nich následně prošla modernizací. Poslední čtyři letouny L-39C byly z vojenského provozu vyřazeny v roce **2019**.

Význam Albatrosu však zdaleka nebyl pouze domácí. L-39 se stal **nejpoužívanějším proudovým výcvikovým letounem na světě**. Celkem bylo vyrobeno téměř **3 000 letounů rodiny L-39**, které sloužily u vzdušných sil desítek států. Mnohé z nich zůstávají v provozu více než půl století od prvního letu.

Díky kombinaci jednoduché pilotáže, všestrannosti, odolnosti a provozní spolehlivosti se L-39 Albatros stal jedním z nejvýraznějších úspěchů československé letecké konstrukční školy a letounem, jehož význam výrazně překročil hranice země svého vzniku.

https://www.vhu.cz/vojensky-historicky-ustav-praha-dostane-do-sbirek-cvicny-letoun-aero-l-39c-albatros